



Kursplan examinerande kurs

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-30

Utgåva
1.0

Handläggare
Marcus Ringquist

Godkänd av
Peter Arnevall
cRT

Ersätter
Ny

Gäller från och med
2026-08-26

Kurskod
SMO T03/del 1
SMO T03/del 2

Termin 3, 20 studiepoäng

Semester 3, 20 credits

Bakgrund

Utbildning i skydd mot olyckor som leder fram till examen i säkerhets- och räddningsarbete är utvecklad i dialog med svensk kommunal räddningstjänst utifrån en gemensam behovsbild. Arbetet inleddes under 2024 med en förstudie. Förstudien bestod av dialoger med räddningschefer utsedda av räddningstjänstrådet och därutöver en enkät till landets alla räddningstjänster. Därefter har Myndigheten för civilt försvar under utvecklingsarbetet fört dialog med kommunal räddningstjänst via referensgrupper. Viktiga ingångsvärden att ta hänsyn till i framtagandet av den nya utbildningen har varit att; utbildningen ska bli tidsmässigt kortare med ett större fokus på räddningstjänstens operativa arbete samt inkludera utveckling av kunskaper inom området höjd beredskap. Den nya utbildningen ersätter befintlig version av Utbildning i skydd mot olyckor.

Behörighet

Behörig att påbörja kursen är den som antagits till Utbildning i skydd mot olyckor 60 studiepoäng.

Förkunskaper

För att få starta termin 3 krävs godkänd nivå på samtliga löpande examinerande aktiviteter av säkerhetskaraktär under termin 1 samt genomförda moment motsvarande utbildningsinnehåll i AFS 2023:13 för rökdykning. Dessutom krävs

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-30

genomförda moment motsvarande utbildningsinnehåll i AFS 2023:13 för kemdykning från termin 2.

För att studerande ska ges rättighet att starta LIA (10 veckor) krävs godkänt resultat på samtliga examinationer under termin 1 och 2.

Syfte

Terminen syftar till att ge deltagarna förutsättningar att utveckla kunskap, färdighet och kompetens inom området skydd mot olyckor för att kunna agera som räddningstjänstpersonal inom svensk kommunal räddningstjänst med fokus på mer komplexa olyckor och händelser över hela hotskalan. Under terminen knyts de olika momentdelarna från tidigare terminer ihop. Terminen innehåller insatsövningar där hela larmkedjan övas.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. **förklara** metoder och faktorer kopplat till risk- och krishantering inom området skydd mot olyckor
2. **tillämpa** metoder för riskkommunikation
3. **tillämpa** strategier vid bemötande av suicidnära person
4. **använda** metoder som främjar lärande i aktuell målgrupp
5. **tillämpa** skadeförebyggande och skadebegränsande åtgärder vid fysisk belastning
6. **tillämpa** metoder för räddningsinsats vid olyckor och över hela hotskalan
7. **tillämpa** säker metod och teknik vid arbete med motorsåg
8. **visa** självständigt agerande och säkerhet i tilldelad roll vid olika typer av räddningsinsatser i fredstid.
9. **visa** självständigt agerande och säkerhet i tilldelad roll inom metod och teknik under höjd beredskap
10. **tillämpa** korrekt uppträdande vid räddningsinsats där det finns förekomst av oexploderad ammunition och/eller minor
11. **beskriva** en räddningsinsats efter angrepp med kärnvapen
12. **beskriva** en räddningsinsats efter angrepp med kemiska stridsmedel
13. **genomföra** för yrket vanligt förekommande arbetsuppgifter under handledning

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-30

Innehåll

Under terminen behandlas huvudsakligen följande innehåll:

Övergripande yrkesrollen

Risk- och krishantering: metoder och strategier, samhällsviktig verksamhet, kontinuitetshantering, krishantering, samverkan, riskhantering och riskbedömning,

Riskkommunikation: målgruppsanalys, målgruppsanpassad presentation, individers säkerhetsbeteenden, kommunikation av risker,

Bemötande vid suicid: samverkan, strategier vid bemötande, fakta om suicid och suicidprevention.

Pedagogiska principer vid utbildning och övning

Skadeförebyggande och skadebegränsande vid fysisk belastning: rehabilitering, belastning vid graviditet, arbetsteknik, risker med fysisk belastning, omhändertagande av enkla skador.

Brand

Brandinsatser över hela hotskalan

Räddning

Motorsåg (M1 och M2)

Räddningsinsatser över hela hotskalan

Ammunition- och minhantering; upptäcka, märka ut, rapportera, agerande i miljö där AMH förekommer.

Akut omhändertagande

Akut omhändertagande vid insatser över hela hotskalan

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-30

Farliga ämnen

RUHB-områden inom CBRN.

Indikering, gasfiltermask, storskalig personsanering.

Insatser över hela hotskalan

Lärande i arbete (LIA), 10 veckor

Pedagogik och metodik

Terminen utgår från en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Terminens pedagogik, metodik och gestaltning strävar efter att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Terminen genomförs med fokus på lärande i samarbete med andra genom bl.a. föreläsningar, diskussioner, scenarioövningar, seminarier, fältövningar samt interaktivt via lärplattform.

Terminen ställer höga krav på deltagarens självständighet och engagemang i det egna lärandet. Tonvikt läggs på egenträning.

Den studerande får under terminen möjlighet att utveckla färdigheter genom momentträning och insatsövningar.

Upplägg och omfattning

Termin 3 omfattar 20 studieveckor fördelade i två lika stora block. Studerande läser hela terminen (båda blocken) medan studerande med forskningsbehörighet (SMO-F) endast läser det första blocket. Det andra blocket utgörs av Lärande i arbete (LIA) hos räddningstjänst. Utbildningen genomförs i huvudsak via platsförlagd tid.

För att säkerställa information och lärande har kursdeltagaren tillgång till en digital lärplattform. Där tillhandhålls all relevant lärandematerial. Via plattformen sker utbyte av information och interaktion.

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-30

Terminens upplägg bygger på att den studerande är närvarande och aktiv under samtliga delar.

Kunskaps- och erfarenhetsdiskussioner är viktiga inslag där den studerande förväntas ta eget ansvar för lärande både individuellt och i grupp.

Den studerande får under terminen möjlighet att utveckla kompetens genom momentträning och insatsövningar.

Läromedel

För utbildning som leder till examen i räddnings- och säkerhetsarbete tillhandahålls samtlig kurs- och referenslitteratur via angiven lärplattform.

Examination och betygssättning

Examinationer genomförs i slutet av block 1 genom att pröva om den studerande har uppnått kursplanens lärandemål, såväl teoretiska som praktiska delar.

Block 2 (LIA) examineras av myndighetens LIA-ansvariga lärare.

Examinationer sker på lika sätt oavsett utbildningsort. Examinationer inriktas för att särskilt beakta kraven på integrerade kunskaper och utbildningens lärandemål vad avser förberedelser för yrkesutövning. Vid terminsexaminationer används stickprov som metod. Frågor och övningar slumpas på individnivå för den studerande.

För studerande som inte blivit godkänd vid ordinarie examinationstillfälle ska förnyad prövning anordnas i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle dock senast inom 8 veckor, om inte särskilda skäl föreligger. Möjlighet till omtentamen ges vid två tillfällen, såvida inte särskilda skäl föreligger och därefter vid nästa ordinarie kurstillfälle.

De två blocken bedöms separat med betygen Godkänt eller Icke Godkänt.